Θεώρηση χώρου και χρόνου στο Άγιον Όρος (Πανοσ. Αρχιμανδρίτης π. Βασίλειος Γοντικάκης, Προηγούμενος της Ι.Μ. Ιβήρων Αγίου Όρους)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 21 Μαρτίου, 2007

Ένας παλιός καραβοκύρης μου έλεγε: «Είχαμε τότε τα ιστιοφόρα. Και δεν φοβόμασταν την ανοιχτή θάλασσα, γιατί το πανί κρατούσε το καράβι, και έπαιζε με το κύμα. Δυσκολία πολλή συναντούσαμε, όταν πλησιάζαμε στη στεριά. Και όταν πηγαίναμε τους υποψήφιους μοναχούς στο Όρος, ξέραμε ότι δεν θα τους ξαναπαίρναμε. Τους χάναμε, δεν ξανάβγαιναν έξω, όπως δεν γυρίζουν πίσω οι πεθαμένοι που τους πάνε στο κοιμητήριο».
Το Άγιον Όρος το χαρακτήρισε κοιμητήριο, τάφο, όπου μπαίνει κανείς και δεν βγαίνει έξω. Και είχε δίκιο. Μπορούμε να πούμε ότι το Άγιον Όρος είναι ένα κοιμητήριο νεκρών σπόρων, από όπου βλάστησε **μια άλλη ζωή και ανθοφορία**.
Το Άγιον Όρος είναι κάτι που σε συγκινεί βαθύτατα και σε έλκει. **Κάτι που έχει σχέση με ένα θάνατο και με μια ζωή**. Ο υποψήφιος μοναχός έρχεται στο Άγιον Όρος. Μένει **εν ελευθερία**. Θέλει να δει ποιές αντιδράσεις δημιουργούνται μέσα του με το τόπο. Και οι αντιδράσεις είναι διάφορες, ποικίλλουν κατά τα πρόσωπα και κατά τις αναζητήσεις των.
Εάν η κλίση σου είναι γι' αυτή τη ζωή, τη λογική, τον τόπο και το κλίμα, τότε μένεις. Γίνεται η κουρά σου. Και το άγιο Θυσιαστήριο, η αγία Τράπεζα είναι ο Τάφος ο πανάγιος του Χριστού, απ' όπου ανατέλλει ως Νυμφίος εκ παστάδος φωτεινής. **Και αγαπάς έναν Τάφο. Και προσπίπτεις στον Τάφο, επειδή αγαπάς τη ζωή**.

Η πρώτη ευχή των παλαιών αγιορειτών σε ένα νέο μοναχό είναι: «Καλή υπομονή». Αυτή η υπομονή, το να μένεις εκούσια υπό, είναι μια ευλογία που κρύβει μέσα της πολύ δυναμισμό, γιατί σε ωθεί προς τον δρόμο της **εκουσίου νεκρώσεως**, της ταφής εις την «γην την αγαθήν», απ' όπου **ελευθερώνεται**, ενεργοποιείται κάποιος δυναμισμός κεκρυμμένος και συνεπτυγμένος μέσα σου, και **βλαστάνει ο σπόρος της υπάρξεως σου αποδίδων «καρπόν εκατονταπλασίονα»**
Και για να συμβεί αυτό, θα πρέπει ο σπόρος της υπάρξεως σου να είναι ζωντανός, να έχει το στοιχείο που μπορεί να αντέξει στη διαδικασία της **ζωηφόρου νεκρώσεως**. Και θα πρέπει να έλθει η ώρα σου, να ωριμάσει ο σπόρος, να συνειδητοποιήσει ο άνθρωπος ότι αυτή είναι η μόνη πορεία του, και δεν γίνεται διαφορετικά.
Και περνά ο χρόνος, για να έλθει η ώρα. Και η τελική ώρα είναι τόσο φρικτή, που θα θέλαμε πάση θυσία να την παρακάμψωμε, να την αποφύγομε. Όμως δεν γίνεται διαφορετικά, εάν δεν πιούμε το πικρό ποτήριο του θανάτου.
Η μελέτη του θανάτου είναι μελέτη ζωής. Αυτό που αναπόφευκτα βλέπουμε

μπροστά μας να πλησιάζει είναι ο θάνατος. Αυτό που υπάρχει μέσα μας είναι η δίψα της αιώνιας ζωής.
Και επειδή αγάπησες το δρόμο αυτής της ζωής και ασκήσεως, προχωρείς. Αρχίζεις να θάπτεσαι, να ζεις τη νέκρωση και να τρέφεσαι από ζωή ανώλεθρο, από χαρά που δεν παρέρχεται.
Όταν βαπτίζεται «εις τον θάνατον» του Ιησού, ενδύεσαι τον Χριστό και παίρνεις όνομα. Όταν γίνεσαι μοναχός λαμβάνεις **δεύτερο βάπτισμα και παίρνεις νέο όνομα**.
Η ακολουθία της κουράς σου λέει **όλη την αλήθεια για τη ζωή της ασκήσεως που σε περιμένει**. Σου μιλά για την άφατη χαρά και αγαλίαση που θα φτάσεις, αφού περάσεις ατέλειωτα βάσανα και απρόσμενους πειρασμούς. Σου περιγράφει ξεκάθαρα «πάντα τα λυπηρά και επίπονα της χαροποιού κατά Θεόν ζωής» εν τέλει όλα οδηγούν σε μια δοκιμασία όπου απειλείται το παν, σε μια κρίση που ξεπερνά συχνά τη λογική και την αντοχή του.
Εκείνη την ώρα της έσχατης απορίας και εγκαταλείψεως, αν συνειδητά πεις με όλη σου την ύπαρξη «ας γίνει το θέλημά Σου, Θεέ μου, ό,τι κι αν μου στοιχίσει»,τότε αλλάζεις όλος. **Ενδύεσαι τον Χριστό. Αλλάζει όνομα ο τόπος. Γίνεσαι άλλος**.
«Οι δε υπομένοντες τον Θεόν αλλάξουσιν ισχύν, πτεροφυήσουσιν ως αετοί, δραμούνται και ου κοπιάσουσιν». Τότε ζεις τις συνέπειες της ευχής «καλή υπομονή». Νοιώθεις ότι έζησες μια ζωή, για να φτάσεις σε κείνη τη στιγμή και σ’ εκείνο τον τόπο. **Αυτή η στιγμή είναι αστραπή και αιωνιότης**.
Τότε δεν έχεις καμία απορία. Δεν αναπολείς τίποτε, ούτε προσδοκάς. Η θεία επίσκεψη δια μας εξαφάνισε τον χωρισμό σε παρελθόν και μέλλον, κάνοντας τα πάντα ένα παρόν πλησμονής.
Ακινητείς. Μένεις ενεός. Γεμάτος έκπληξη. Με ανοιχτές τις αισθήσεις. Με το να είσαι όλος μια αίσθηση.
Αξιολογείς τα πάντα διαφορετικά. Βρίσκεις τον πλούτο, τη δόξα και τον παράδεισο εκεί όπου άλλοι βλέπουν τη συμφορά που πρέπει να αποφύγουν.
«Βασιλεύς της Δόξης» γνωρίζεται ο Χριστός πάνω στο Σταυρό και απλωμένος ύπτιος νεκρός στον Επιτάφιο Θρήνο. Από τότε ευφραίνεσαι περιφρονούμενος. Χαίρεσαι υποτιμούμενος. Και βοηθείσαι διαγραφόμενος.
Γράφεται στις πλάκες τις καρδιάς σου ένας νόμος, όπως γράφτηκε στις πέτρινες πλάκες στο όρος Σινά. Η νέα νομοθεσία, της αγάπης, που τη δέχτηκες προσωπικά, σε σφράγισε, ως **«σφραγίς δωρεάς Πνεύματος Αγίου»**. Φέρεις επάνω σου το μοναχικό σχήμα, που είναι σταυρός, με την ομολογία της νίκης: Ι(ησού)Σ Χ(ριστό) Σ ΝΙΚΑ. Φ (ως) Χ(ριστού) Φ(αίνει) Π(άσι). Τ (όπος) Κ(ρανίου) Π(αράδεισος) Γ(έγονε).
Έκτοτε κυκλοφορείς διαφορετικά. Κουβαλάς την εμπειρία αυτή ως αιμορραγία. Κουβαλάς τη θανή, που σε έφερε στη ζωή. Δεν βγαίνεις έξω από τον τάφο. Τρέφεσαι απ’ αυτόν, όπως το φυτό από τις ρίζες του μέσα στη γη. Από αυτή την εμπειρία αρθρώνεται ο λόγος σου, διαμορφώνεται ο χώρος σου. Είναι όλα φανέρωση αυτής της νεκραναστάσεως. Είναι όλα ντυμένα με σεμνότητα κατανύξεως και πηγαίο

δυναμισμό αιωνίου ζωής.
Ο άγιος **Κοσμάς ο Αιτωλός**, γνήσιος αγιορείτης, το λέει ξεκάθαρα, ότι το βάθρο όπου πατά δεν είναι, όπως πολλοί νομίζουν, σκαμνί ή θρόνος, αλλά είναι ο τάφος του, απ' όπου μιλά ο νεκρός εαυτός του.

---
* Εισήγηση σε συνέδριο «*Φως Χριστού φαίνει πάσι*», 27 Νοεμβρίου 1997

(Πηγή: "Αποστολή")

Περισσότερα κείμενα του π. Βασιλείου εδώ